

**R E P U B L I K A
S L O V E N I J A
V I Š J E
D E L O V N O
I N S O C I A L N O
S O D I Š Č E**

VDSS Sodba Pdp 817/2022

Sodišče: Višje delovno in socialno sodišče

Oddelek: Oddelek za individualne in kolektivne delovne spore

ECLI: ECLI:SI:VDSS:2023:PDP.817.2022

Evidenčna številka: VDS00065075

Datum odločbe: 23.02.2023

Senat: Jelka Zorman Bogunovič (preds.), mag. Tanja Pustovrh Pirnat (poroč.), mag. Klavdija Ana Magič

Področje: DELOVNO PRAVO - JAVNI USLUŽBENCI

Institut: redna odpoved pogodbe o zaposlitvi - krivdni razlog - pisno opozorilo pred odpovedjo - seznanitev s kršitvijo - neupoštevanje navodil delodajalca - nezmožnost nadaljevanja delovnega razmerja - zmotna uporaba materialnega prava - sprememba sodbe

Zveza: ZDR-1 člen 20, 20/2, 34, 34/1, 85, 85/1, 89, 89/2.. ZJU člen 33, 33/2.. ZODPol člen 17.

Jedro

Pri presoji pogoja iz drugega odstavka 89. člena ZDR-1 se prvenstveno izhaja iz narave in teže kršitve. Tožnik je po ugotovitvi sodišča prve stopnje kršitve storil naklepno, teža ugotovljenih kršitev, ki jih je bilo po podaji pisnega opozorila več, pa utemeljuje odpoved. Nebistveno pri tem je, ali je tožnik sicer dobro opravljal delo in ali so mu sodelavci zaupali oziroma da ni omajal zaupanja prijaviteljev in da je bil sindikalni predstavnik, saj to niso okoliščine, ki bi vpivale na presojo možnosti nadaljevanja delovnega razmerja na podlagi ugotovljenega utemeljenega razloga.

Izrek

I. Pritožbi tožene stranke se ugodi in se sodba sodišča prve stopnje spremeni v točki I izreka, prvem odstavku točke II izreka in točki III izreka, tako se v tem delu glasi:

"I. Zavrne so tožbeni zahtevek: "Ugotovi se nezakonitost redne odpovedi pogodbe o zaposlitvi tožene stranke tožniku z dne 7. 7. 2020. Sklep tožene stranke št. ... z dne 7. 7. 2020 in sklep Komisije za pritožbe iz delovnega razmerja pri Vladi Republike Slovenije št. ... z dne 2. 9. 2020 se razveljavita."

II. Zavrne se tožbeni zahtevek: "Tožena stranka je dolžna v roku 8 dni tožnika pozvati nazaj na delo in mu priznati vse pravice po pogodbi o zaposlitvi z dne 10. 6. 2006 s sklenjenimi aneksi od 1. 10. 2020 dalje, ga prijaviti v obvezno zdravstveno in pokojninsko zavarovanje od 1. 10. 2020 dalje in mu od tega dne dalje obračunati bruto plače v mesečni višini 3.454,71 EUR, plačati davke in prispevke od bruto plač, neto zneske pa plačati tožniku z zakonskimi zamudnimi obrestmi, ki tečejo od 5. dne v mesecu za pretekli mesec do plačila."

III. Tožnik sam krije svoje stroške postopka."

II. Pritožba tožnika se zavrne in se v nespremenjenem izpodbijanem delu (drugi odstavek točke II izreka) potrdi sodba sodišča prve stopnje.

III. Tožnik sam krije svoje stroške pritožbenega postopka.

Obrazložitev

1. Sodišče prve stopnje je ugotovilo nezakonitost redne odpovedi pogodbe o zaposlitvi z dne 7. 7. 2020; razveljavilo je sklepa toženke št. ... z dne 7. 7. 2020 in komisije za pritožbe iz delovnega razmerja št. ... z dne 2. 9. 2020 (točka I izreka). Toženki je naložilo, da tožnika pozove na delo in mu prizna vse pravice po pogodbi o zaposlitvi z dne 10. 6. 2006 in sklenjenih aneksih od 1. 10. 2020 dalje, ga prijavi v obvezno zdravstveno in pokojninsko zavarovanje in mu obračuna bruto plače v mesečni višini 3.454,71 EUR, plača davke in prispevke ter izplača neto zneske z zakonskimi zamudnimi obrestmi, ki tečejo od 5. dne v mesecu za pretekli mesec do plačila (prvi odstavek točke II izreka). Višji tožbeni zahtevek, za razliko do zneska 3.786,02 EUR mesečne plače, je zavrnilo (drugi odstavek točke II izreka). Odločilo je, da je toženka dolžna tožniku povrniti njegove pravdne stroške z zakonskimi zamudnimi obrestmi, ki tečejo po poteku izpolnitvenega roka do plačila (točka III izreka).

2. Zoper zavrnilni del sodbe se zaradi bistvene kršitve določb pravnega postopka in zmotne ugotovitve dejanskega stanja pritožuje tožnik. Navaja, da je sodišče prve stopnje zmotno ugotovilo, da so nadure iz predhodnega referenčnega obdobja, saj je uveljavljal reparacijo v višini nadur iz zadnjih treh mesecev pred odpovedjo (julij, avgust in september 2020). V tem obdobju je opravil 53,50 nadur, kar potrjuje dopis toženke z dne 14. 12. 2020. Ob normalnem teku stvari bi opravljal nadure, kar je treba upoštevati pri reparaciji. Sodišče prve stopnje je zmotno in protispisno ugotovilo, da so bile nadure tožniku obračunane, saj to iz plačilnih list ne izhaja. Pri plači za julij 2020 bi morale sodišče prve stopnje upoštevati znesek v višini 394,22 EUR, ki ga je prejel zaradi izrabe očetovskega dopusta. Pritožbenemu sodišču predlaga, da izpodbijani del sodbe spremeni tako, da tožbenemu zahtevku v celoti ugodi. Priglaša stroške pritožbe.

3. Zoper ugodilni del sodbe se zaradi vseh pritožbenih razlogov pritožuje toženka. Navaja, da je generalna direktorica Policije kršitev, ki je bila predmet pisnega opozorila, ugotovila 10. 12. 2019. Pisno opozorilo je bilo izdano 20. 12. 2019. Presoja, da je bilo podano prepozno, je zmotna. Pisni opomin je pravočasen in zakonit. Glede presoje utemeljenosti razlogov za redno odpoved pogodbe o zaposlitvi, ki onemogočajo nadaljevanje dela pod pogoji iz pogodbe o zaposlitvi, je sodišče prve stopnje ugotovilo, da je tožnik kršil navodila toženke (prvi odstavek 34. člena ZDR-1), da je ravnal naklepno, da so bile tožnikove kršitve dovolj resne, ker jih je bilo več, da je navodilu odkrito nasprotoval ter da ni bil neenakopravno obravnavan oziroma da odpoved ni posledica diskriminacije tožnika kot sindikalnega predstavnika. Pravilno bi presodilo, da je odpoved zakonita. Presoja, da je odpoved nezakonita zaradi neizpolnjevanja pogoja iz drugega odstavka 89. člena ZDR-1, je zmotna. Podana je kršitev pravnega postopka iz prvega odstavka 339. člena ZPP, ker je dokazna ocena v nasprotju z 8. členom ZPP. Sodba ima pomanjkljivosti, zaradi katerih je ni mogoče preizkusiti, izrek nasprotuje razlogom sodbe (kršitev iz 14. točke drugega odstavka 339. člena ZPP), podana pa je protispisnost (kršitev iz 15. točke drugega odstavka 339. člena ZPP). Sodišče prve stopnje je zmotno uporabilo materialno pravo, ker je upoštevalo mnenje tožnikovih

sodelavcev, predstavnikov sindikata in uporabnikov storitev Policije, da tožnikove kršitve ne onemogočajo dela pod pogoji iz pogodbe o zaposlitvi. Neutemeljeno je zavrnilo predlog za sodno razvezo pogodbe o zaposlitvi. Toženka pritožbenemu sodišču predlaga, da izpodbijani del sodbe spremeni tako, da tožbeni zahtevek v celoti zavrne.

4. Stranki sta odgovorili na pritožbo nasprotnne stranke. V odgovorih prerekata navedbe iz pritožb, predlagata njuno zavrnitev in potrditev po nasprotni stranki izpodbijanega dela sodbe. Tožnik priglaša stroške odgovora na pritožbo.

5. Pritožba toženke je utemeljena, pritožba tožnika ni utemeljena.

6. Pritožbeno sodišče je izpodbijano sodbo preizkusilo v mejah razlogov, navedenih v pritožbah. V skladu z drugim odstavkom 350. člena Zakona o pravnem postopku (ZPP; Ur. l. RS, št. 26/99 in nadalj.) je po uradni dolžnosti pazilo na bistvene kršitve določb pravnega postopka, navedene v citirani določbi, in na pravilno uporabo materialnega prava. Pri tem preizkusu je ugotovilo, da sodišče prve stopnje ni storilo bistvenih kršitev določb pravnega postopka, na katere pritožbeno sodišče pazi po uradni dolžnosti, niti tistih, ki jih uveljavljata pritožbi. Na popolno in pravilno ugotovljeno dejansko stanje je deloma zmotno uporabilo materialno pravo.

7. Toženka neutemeljeno uveljavlja bistveno kršitev določb pravnega postopka iz prvega odstavka 339. člena ZPP v zvezi z 8. členom ZPP, ki bi vplivala na pravilnost in zakonitost sodbe. Sprejeti dokazni oceni ni mogoče očitati, da ne bi temeljila na vestni in skrbni presoji vsakega dokaza posebej in vseh dokazov skupaj ter na podlagi uspeha celotnega dokaznega postopka. Neutemeljeno uveljavlja bistveni kršitvi določb pravnega postopka iz 14. in 15. točke drugega odstavka 339. člena ZPP, ki nista podani. Sodbo sodišča prve stopnje je mogoče preizkusiti, odločitev v izreku ni v nasprotju z razlogi sodbe, vendar pa ti temeljijo deloma na zmotni uporabi materialnega prava. Toženka nasprotij med tem, kar se navaja v razlogih sodbe o vsebini listin, zapisnikov o izvedbi dokazov ali prepisov zvočnih posnetkov, in med samimi temi listinami, zapisniki oziroma prepisi, ne konkretizira, temveč izpodbija dejanske ugotovitve sodišča prve stopnje, kar pa ne predstavlja uveljavljanega pritožbenega razloga. Tožnik protispisnost neutemeljeno uveljavlja glede vprašanja, v zvezi s katerimi nadurami vtožuje višjo reparacijo.

8. Tožnik je bil pri toženki zaposlen na delovnem mestu samostojni policijski inšpektor v centru A. Policijske uprave B. Dne 20. 12. 2019 je toženka izdala pisno opozorilo pred redno odpovedjo pogodbe o zaposlitvi iz krivdnega razloga, v katerem mu je očitala, da 3. 9. 2019 ni obravnaval klica dveh belgijskih državljanov, ki sta govorila v italijanskem jeziku, oziroma klica ni posredoval delavcu, ki italijanski jezik razume; očitala mu je še, da dogodka ni dokumentiral. Dne 18. 6. 2020 je podala in mu 19. 6. 2020 vročila pisno obdolžitev in vabilo na zagovor, ki se ga je udeležil po pooblaščenki in podal zagovor. V redni odpovedi o zaposlitvi iz krivdnega razloga z dne 7. 7. 2020 mu je očitala kršitve z dne 8. 2. 2020, 28. 3. 2020, 31. 3. 2020, 7. 4. 2020 in 8. 4. 2020, ko ni upošteval navodil o napotovanju policijskih patrolj.

9. V obravnavani zadevi je sodišče prve stopnje odločalo drugič. V prvem sojenju je s sodbo Pd 212/2020 z dne 2. 2. 2022 tožbenemu zahtevku v pretežnem delu ugodilo (razen glede dela zahtevka, ki se nanaša na obračun razlike v plači). Pritožbeno sodišče je ugodilo pritožbi toženke, sodbo s sklepom Pdp 253/2022 z dne 16. 6. 2022 razveljavilo ter zadevo vrnilo sodišču prve stopnje v novo sojenje. Pritožbo tožnika za plačilo razlike v plači je štelo za predlog za izdajo dopolnilne sodbe.

10. Pritožbeno sodišče je že v razveljavitvenem sklepu kot materialnopravno zmotno označilo stališče

sodišča prve stopnje, da določba prvega odstavka 85. člena Zakona o delovnih razmerjih (ZDR-1; Ur. l. RS, št. 21/2013 in nadalj.) od toženke terja aktivno ugotavljanje morebitne kršitve. Sodišče prve stopnje je v novem sojenju sicer pravilno ugotovilo, kdaj je kršitev ugotovila generalna direktorica Policije (to je bilo 10. 12. 2020), vendar je nato zmotno presodilo, da je pisno opozorilo podala prepozno, ker vsaj od 11. 11. 2019, ko je zbrala izjave delavcev, ki so delo opravljali 3. 9. 2019 in še tožnika, en mesec ni storila ničesar. Navedena neutemeljena presoja ne upošteva, da je bil tožnik zaposlen pri državnem organu - Policiji, ki ima razvejan organizacijski ustroj; pravice in dolžnosti delodajalca v Policiji izvršuje predstojnik (drugi odstavek 33. člena Zakona o javnih uslužbencih – ZJU; Ur. l. RS, št. 56/2002 in nadalj.), ki nastopa v imenu delodajalca (drugi odstavek 20. člena ZDR-1). Ta predstojnik je generalni direktor Policije (17. člen Zakona o organiziranosti in delu policije - ZODPol; Ur. l. RS, št. 15/2013 in nadalj.). Glede na navedeno je bistveno, kdaj je kršitev ugotovil generalni direktor policije, kot je že zavzeto v sodni praksi. V konkretnem primeru je bilo to 10. 12. 2019, kar pomeni, da je 20. 12. 2019 podano pisno opozorilo v okviru subjektivnega šestdesetdnevnega roka, določenega v prvem odstavku 85. člena ZDR-1.

11. Ostale ugotovitve sodišča prve stopnje, da je toženka 5. 9. 2019 uvedla notranji varnostni postopek za kršitev z dne 3. 9. 2020, da je do 6. 11. 2019 (dva meseca od storitve kršitve) pridobila izjave prijaviteljev, med 18. 9. 2019 in 11. 11. 2019 vse izjave policistov, ter da potem en mesec ni storila ničesar, glede na zgoraj navedeno ne vplivajo na tek subjektivnega roka. Toženka je glede na dan, ko je generalna direktorica ugotovila kršitev, pisno opozorilo podala pravočasno.

12. Sodišče prve stopnje je pravilno ugotovilo, da je tožnik storil očitano kršitev, pri čemer ne gre za vprašanje uporabe uradnega jezika. Tožnik bi moral, kot je pravilno navedeno v izpodbijani sodbi, uporabiti italijanski jezik kot ustrezen za sporazumevanje, pri čemer je bila kršitev podana tudi s tem, ker dogodka ni dokumentiral. S tem je kršil 88. člen predloženih Pravil Policije oziroma prvi odstavek 34. člena ZDR-1. Prav tako pravilno je ugotovilo, da je tožnik storil kršitve, ki se mu očitajo v odpovedi, pri čemer je šlo ponovno za neupoštevanje navodil delodajalca; tožnik ni upošteval navodil o napotovanju policijskih patrolj; sodišče prve stopnje se je opredelilo tudi do s strani tožnika zatrjevane nesmiselnosti navodil; tovrstne tožnikove navedbe je zavrnilo kot neutemeljene. Kršitve je, čeprav se v primeru redne odpovedi iz krivdnega razloga (v nasprotju z izredno odpovedjo) ne zahteva, da gre za hujše kršitve, opredelilo kot dovolj resne; upoštevalo je, da jih je bilo več, tožnik je navodilu (nadrejenega delavca) odkrito nasprotoval (toženka ga je 31. 3. 2020 posebej opozorila, da ne more sam odločati, ali patroljo napoti na kraj dogodka, tudi če oceni, da je dogodek bagatelen).

13. Pritožba utemeljeno oporeka presoji sodišča prve stopnje, da za zakonitost izpodbijane redne odpovedi iz krivdnega razloga ni izpolnjen pogoj iz drugega odstavka 89. člena ZDR-1, ki določa, da lahko delodajalec delavcu odpove pogodbo o zaposlitvi le, če obstaja utemeljen razlog iz prejšnjega odstavka, ki onemogoča nadaljevanje dela pod pogoji iz pogodbe o zaposlitvi. Pri tej presoji je sodišče prve stopnje upoštevalo, da je bil tožnik med boljšimi delavci centra A., da je večinoma užival visoko zaupanje sodelavcev v njegovo delo, da je bila njegova sindikalna dejavnost za delavce toženke pomembna in da z očitanimi kršitvami ni omajal zaupanja prijaviteljev v delo policije.

14. Okoliščine, ki jih navaja sodišče prve stopnje, za presojo zakonitosti izpodbijane odpovedi z vidika drugega odstavka 89. člena ZDR-1 niso bistvene. Pri presoji navedenega pogoja se prvenstveno izhaja iz narave in teže kršitve. Tožnik je po ugotovitvi sodišča prve stopnje kršitve storil naklepno, teža ugotovljenih kršitev, ki jih je bilo po podaji pisnega opozorila več, pa utemeljuje odpoved. Nebistveno pri tem je, ali je tožnik sicer dobro opravljal delo in ali so mu sodelavci zaupali oziroma da ni omajal

zaupanja prijaviteljev in da je bil sindikalni predstavnik, saj to niso okoliščine, ki bi vpivale na presojo možnosti nadaljevanja delovnega razmerja na podlagi ugotovljenega utemeljenega razloga. Bistveno je ugotovljeno nesprejemanje oziroma večkratne kršitve navodil delodajalca; tožnik je bil že s pisnim opozorilom opozorjen na možnost odpovedi, pa je s kršitvami nadaljeval. Glede na to, da tožnik navodil nadrejenih delavcev glede napotovanja patrolj ni upošteval in je s tem kršil pogodbene obveznosti iz delovnega razmerja (prvi odstavek 34. člena ZDR-1), je ob pravilni uporabi materialnega prava podan pogoj iz drugega odstavka 89. člena ZDR-1, torej da zaradi tožnikovega ravnanja nadaljevanje dela pod pogoji iz pogodbe o zaposlitvi ni mogoče in da je toženka presojano odpoved podala zakonito (o izgubi zaupanja so sicer izpovedali nadrejeni delavci – vodja centra A., direktor PU, generalni direktor Policije; sodišče prve stopnje je njihove izpovedi povzelo v obrazložitvi sodbe).

15. Upošteva se navedeno ter ob pravilni presoji sodišča prve stopnje, da izpodbijana odpoved ni bila povezana s sindikalnim delom tožnika oziroma nesoglasjem z nadrejenim delavcem, da ni bila dana iz diskriminatornega razloga oziroma kot povračilni ukrep, ki ji pritožbeno sodišče v celoti sledi, je tožbeni zahtevek za ugotovitev nezakonnosti odpovedi oziroma razveljavitev sklepov, reintegracijo in reparacijo neutemeljen. Pritožbeno sodišče je pritožbi toženke ugodilo in sodbo sodišča prve stopnje v ugodilnem delu spremenilo tako, da je tožbeni zahtevek zavrnilo (5. alineja 358. člena ZPP).

16. Glede na to, da je pritožbeno sodišče odločitev sodišča prve stopnje spremenilo, kot je obrazloženo zgoraj, tožnik ni upravičen do vtoževane reparacije. Zato je odločitev sodišča prve stopnje, ki je delno zavrnilo tožbeni zahtevek iz tega naslova, pravilna. Pritožbeno sodišče se ne opredeljuje do tožnikovih navedb, ki se nanašajo na pravilnost ugotovitev sodišča prve stopnje v zvezi z obračunom opravljenih nadur, ker za odločitev niso bistvene (prvi odstavek 360. člena ZPP, enako velja za pritožbene navedbe toženke glede sodne razveze). Pritožba tožnika ni utemeljena in jo je pritožbeno sodišče zavrnilo (353. člen ZPP).

17. Odločitev o stroških pritožbenega postopka temelji na prvem odstavku 165. člena ZPP. Tožnik, ki v tem postopku ni uspel, sam krije svoje stroške pritožbe in odgovora na pritožbo (154. člen ZPP).

Datum zadnje spremembe: 23.03.2023